

OMWEGEN

van Spanje

GERARD HULSHOF

SPANJE

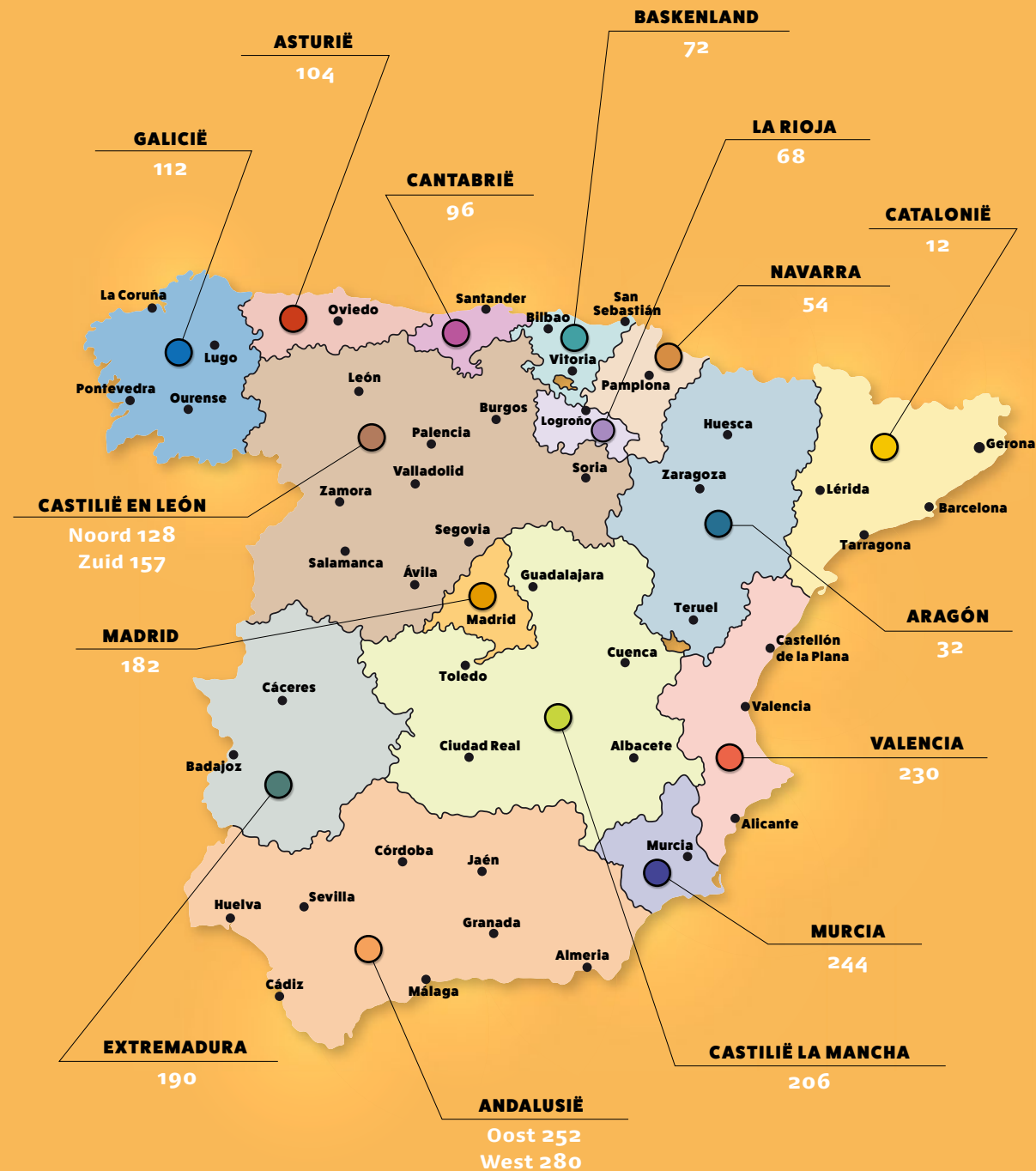

De autonome regio's

Veel van de staatkundige inrichting van Spanje dateert uit de middeleeuwen. Je had toen kalifaten in het zuiden. En het noorden bestond uit koninkrijken. De christenen vochten tegen de moren, de moren zowel als de christenen hadden ook onderling ruzie. En om het ingewikkeld te maken streken soms ook moren met de christenen mee en omgekeerd.

Sinds 1981 is de situatie redelijk stabiel. De bestuurlijke indeling van Spanje is nu gebaseerd op federalisme, waarbij Spanje een bondsstaat is waarin de macht zeer gedecentraliseerd wordt uitgevoerd. De mate van autonomie verschilt per regio.

Catalonië, Baskenland en Galicië hebben elk een eigen identiteit en taal. Daarom kregen zij in een eerder stadium meer rechten toegewezen dan de overige regio's en vallen onder het 'speciale regime', waarbij de lokale taal een officiële status heeft en ook het eigen zorgstelsel, de belastingen, het onderwijs en de veiligheid zijn vastgelegd. De autonome gemeenschappen zijn weer onderverdeeld in provincies.

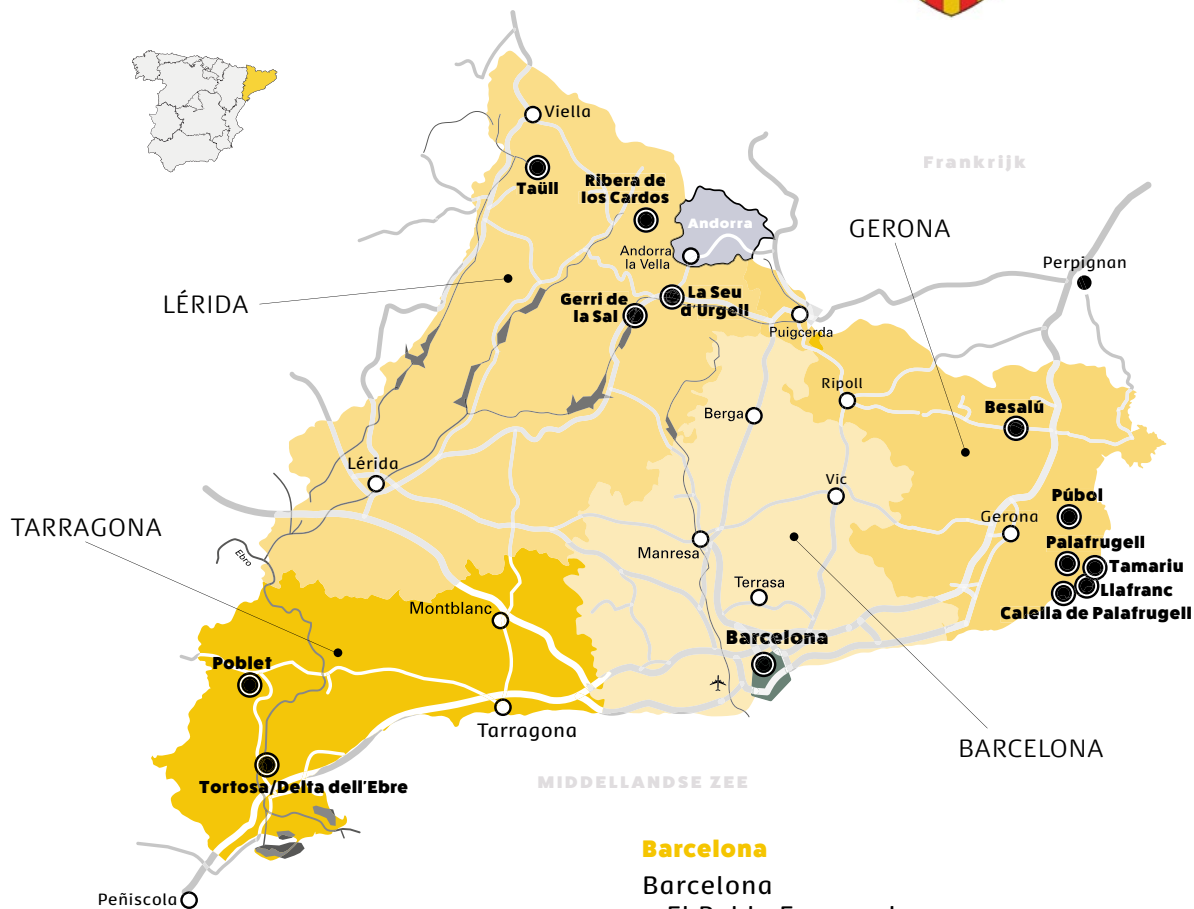

REGIOREGISTER
317

PLAATSNAMENREGISTER
318

COLOFON
322

Catalonië

Gerona

Besalú	14
Púbol	15
Palafrugell	16
Llafranc	18
Tamariu	18
Calella de Palafrugell	19

Barcelona

Barcelona	
• El Poble Espanyol	20
• Park Güell	21
• Parc del Laberint d'Horta	22
• Tibidabo	23

Tarragona

Poblet	26
Tortosa-Delta de l'Ebre	27

Lérida

La Seu d'Urgell	28
Gerri de la Sal	29
Ribera de los Cardos	30
Taüll	31

Misschien is het niet zo verstandig een gids van Spanje te beginnen met **Catalonië**. Het is een autonome regio, maar onderdelen van die status werden in 2006 betwist door het constitutioneel hof. Sindsdien is er ruzie. Het in 2020 aangetreden Spaanse kabinet heeft gelukkig de discussie weer geopend. Toeristen ondervinden vooralsnog weinig problemen.

Catalonië is een heel afwisselende regio. De bergen reiken tot meer dan 3000 meter, de kust is bijna 500 kilometer lang, er zijn uitgestrekte heuvels en tenslotte is er de rivierdelta van de *Ebro*. Er zijn grote klimatologische verschillen. De kust heeft een overwegend mediterraan klimaat. Meer naar het binnenland is er een overgang naar een steppeklimaat.

De provincie **Lérida** grenst in het noorden aan Frankrijk en Andorra. Het is een bekende bestemming voor wie van cultuur of avontuurlijke sporten houdt. Er is een groot cultureel en artistiek erfgoed, zowel in de steden als in de dorpen. De kerken van de *Vall de Boí* zijn door de Unesco uitgeroepen tot Werelderfgoed.

Casa Batlló
Barcelona

De provincie **Barcelona** herbergt zowel natuurparken als beroemde (en beruchte) stranden. De stad *Barcelona* biedt het beste van beide werelden, de stad stijgt zachtjes op vanuit de kust tot aan een reeks beboste heuvels. Het was een ideale plek voor kunstenaars en architecten zoals *Picasso*, *Miró* en *Gaudí*.

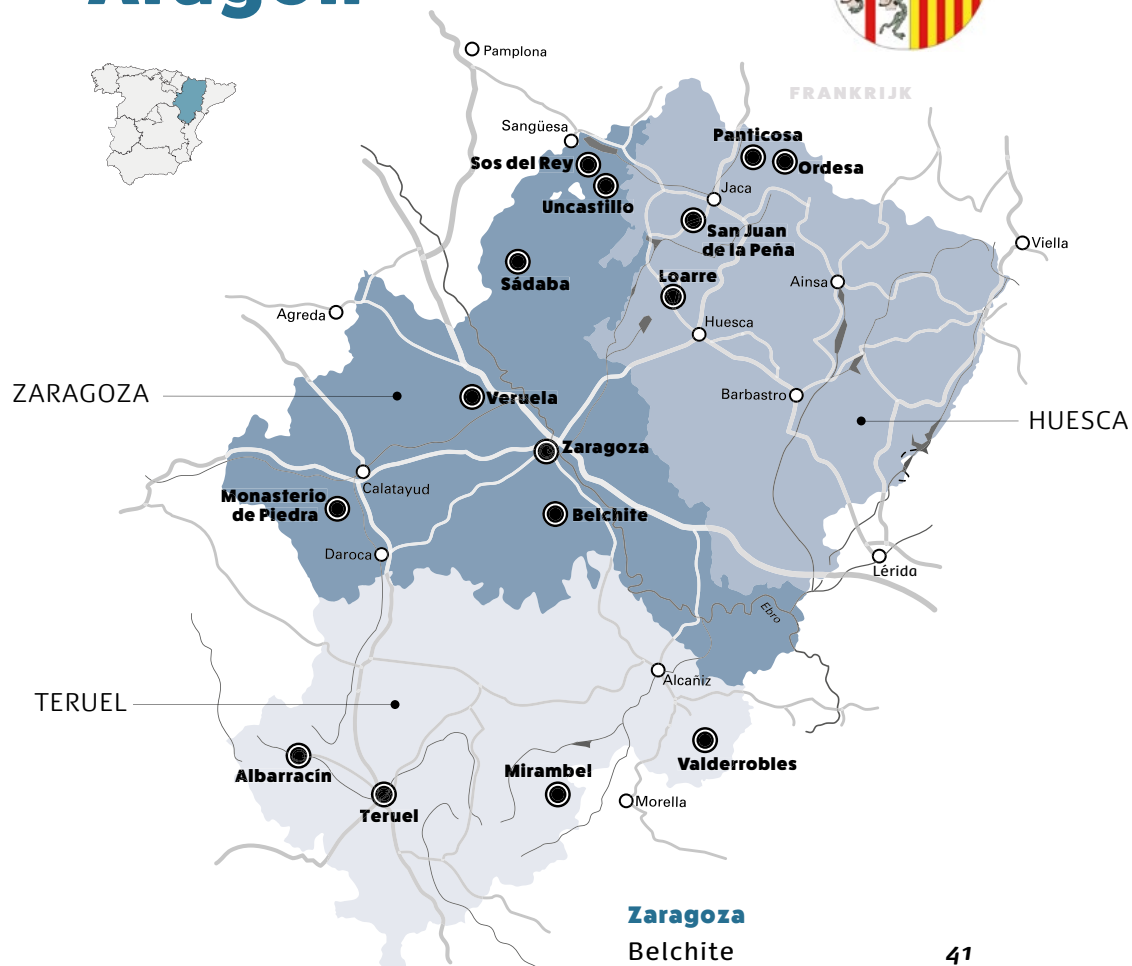

Dalí-museum
Figueras

De provincie **Gerona** heeft prachtige stranden, vulkanen en natuurparken. Er zijn veel middeleeuwse dorpen. De musea met werk van *Dalí* mag je niet missen.

De provincie **Tarragona** ligt in het zuiden van de regio. Ze kent verschillende natuurparken. De *Ebrodelta* is een van de grootste wetlands van Europa.

Aragón

Huesca

San Juan de la Peña	34
Panticosa	36
Ordesa	37
Loarre	40

Zaragoza

Belchite	41
Zaragoza	42
Sos del Rey	44
Uncastillo	45
Veruela	46
Sádaba	47
Monasterio de Piedra	48

Teruel

Valderrobles	50
Teruel	51
Albarracín	52
Mirambel	53

Aragón was ooit een machtig koninkrijk. In de achtste eeuw werd het een kalifaat. Het duurde ongeveer 300 jaar tot het door de Spanjaarden werd heroverd. Maar het gebied zou tolerant blijven tegenover moslims en dat heeft geleid tot een mooie erfenis in de mudéjarstijl.

Daroca

Kasteel van Loarre

De provincie **Huesca** wordt gedomineerd door de Pyreneeën. Het *Ordesa National Park* is een fantastische plek voor een bergwandeling. De hoofdstad *Huesca* heeft een aangenaam historisch centrum. In de buurt ligt het kasteel van *Loarre*, een imposant fort met een weids uitzicht op het omliggende platteland.

De provincie **Teruel** is een mooie mix van kleine bergketens en beboste heuvels. De stad *Teruel* staat vol met gebouwen in de prachtige mudéjarstijl van de regio. *Albarracín* is al eens uitgeroepen tot de mooiste plaats van Spanje.

Zaragoza is een vlakke en droge provincie, de stad *Zaragoza* is de hoofdstad van Aragón en de op vier na grootste stad van Spanje. Langs de Camino de Santiago zijn er opmerkelijke romaanse en cisterciënzer kloosters. De stad *Daroca* ten zuiden van Zaragoza heeft indrukwekkende middeleeuwse muren en torens.

Albarracín

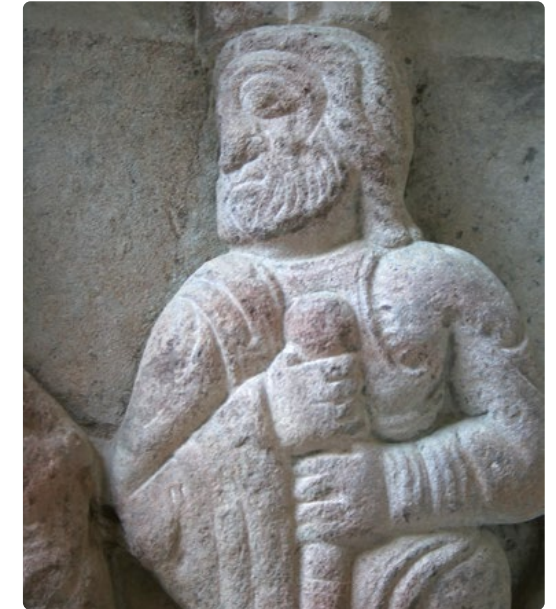
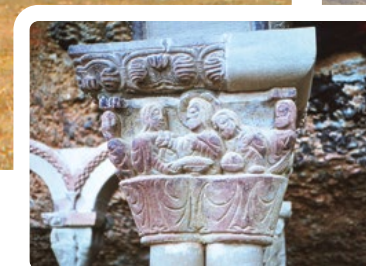
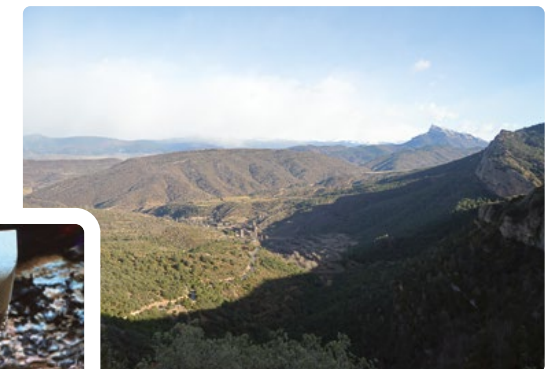
Benedenkerk

San Juan de la Peña

San Juan de la Peña: het is één naam voor twee kerken, een nieuwe en een oude, de ene ligt boven, de ander beneden. Naar die laatste moet je met een pendelbusje, beneden is geen parkeerplaats. Of je moet wandelen.

De benedenkerk ligt diep verscholen in de rotsen. Ze is gesticht in de 8e eeuw door kluizenaars en in de 10e eeuw verbouwd tot kloosterkerk. Er zijn fresco's te zien en er is het *Pantheon van de Edelen van Aragon en Navarra*. En het allermooiste: onder de overhangende rotswand is een kloostergang met schitterende kapitelen uit de 12e eeuw.

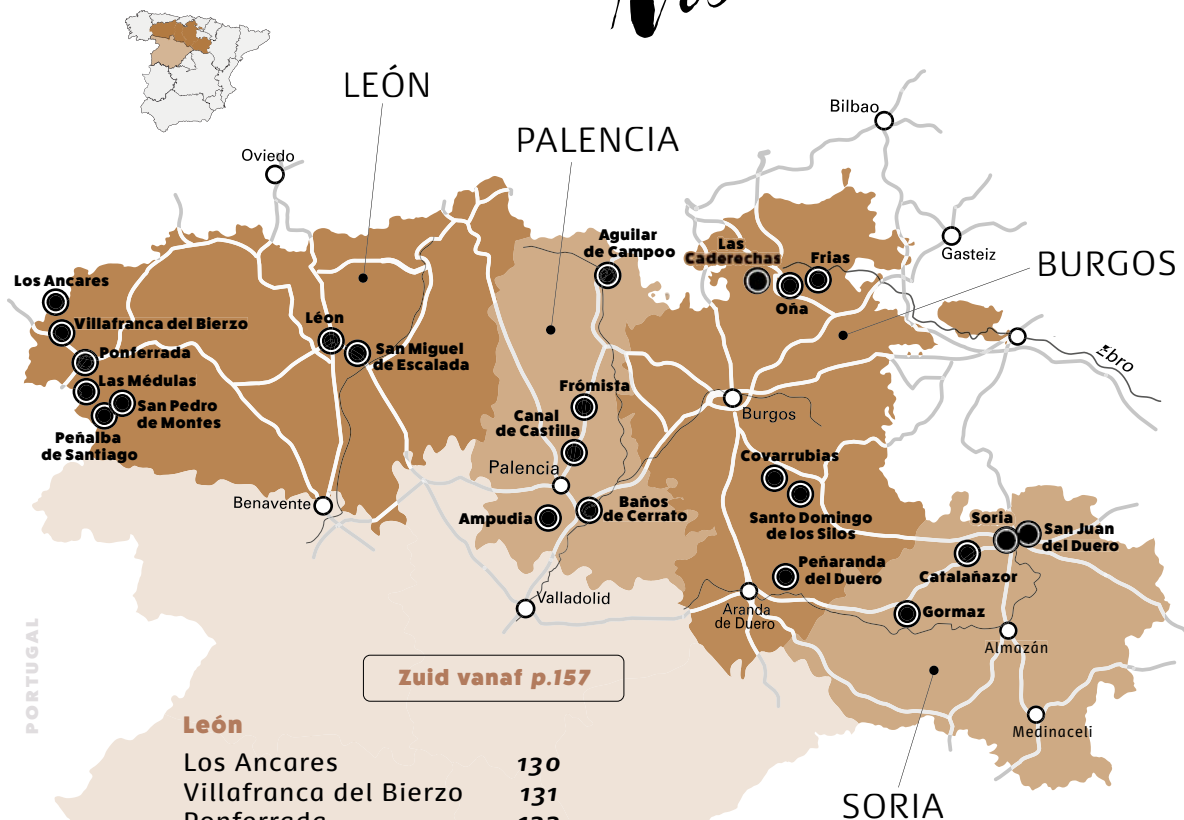
Rechts van de nieuwe kerk loopt een wandelpad naar een uitzichtpunt. Je krijgt een prachtige blik op de Pyreneeën, vaak zie je er een paar roofvogels.

*Bovenkerk**kapitelen van de benedenkerk*

Centraal Spanje

Castilië en León

Noord

Zuid vanaf p.157

León

Los Ancares	130
Villafranca del Bierzo	131
Ponferrada	132
Las Médulas	133
Peñalba de Santiago	134
San Pedro de Montes	136
San Miguel de Escalada	137
León	138

Palencia

Aguilar de Campoo	140
Ampudia	141
Baños de Cerrato	142
Frómista	143
Canal de Castilla	144

Burgos

Oña	146
Frias	147
Las Caderechas	148
Santo Domingo de los Silos	149
Covarrubias	150
Peñaranda del Duero	151

Soria

Catalañazor	152
Gormaz	153
Omgeving Soria	154
Soria	155
• San Juan del Duero	156

Castilië en León is het echte Spanje, vinden ze daar zelf. En waarom ook niet? Het is de grootste autonome regio, ze spreken er het mooiste Spaans, er zijn onvergetelijke vergezichten, indrukwekkende historische monumenten en prachtige steden, die niet worden overlopen door het massatoerisme.

Dankzij de Reconquista (hier tussen 1000 en 1200) en de rol van twee koninkrijken in de Middeleeuwen (het oude Castilië en León) zie je kathedralen, kloosters, kastelen en stadsmuren die perfect bewaard zijn gebleven. Vaak in een mengvorm van bouwstijlen, mozarabisch en mudéjar. De regio Castilië en León kent een rijk landschap met veel parken en ongerepte natuur.

In de *Sierra de Gredos* kun je berggeiten tegenkomen en wanneer je naar boven kijkt, zie je misschien de keizerarend en de vale gier.

De regio Castilië en León telt negen provincies: **León, Burgos, Palencia en Soria**: van pagina 130 tot 155 en **Segovia, Valladolid, Zamora, Salamanca en Ávila**: van pagina 156 tot 187.

Alcalá del Júcar

Het land is vlak en uitgestrekt. Maar de grillige loop van de *Júcar* heeft er diepe kloven in uitgesleten, vaak pas zichtbaar als je er dichtbij bent.

Alcalá del Júcar is een verrassing, een pittoresk dorpje dat tegen een steile berg is gebouwd. Met uiteraard een machtig kasteel.

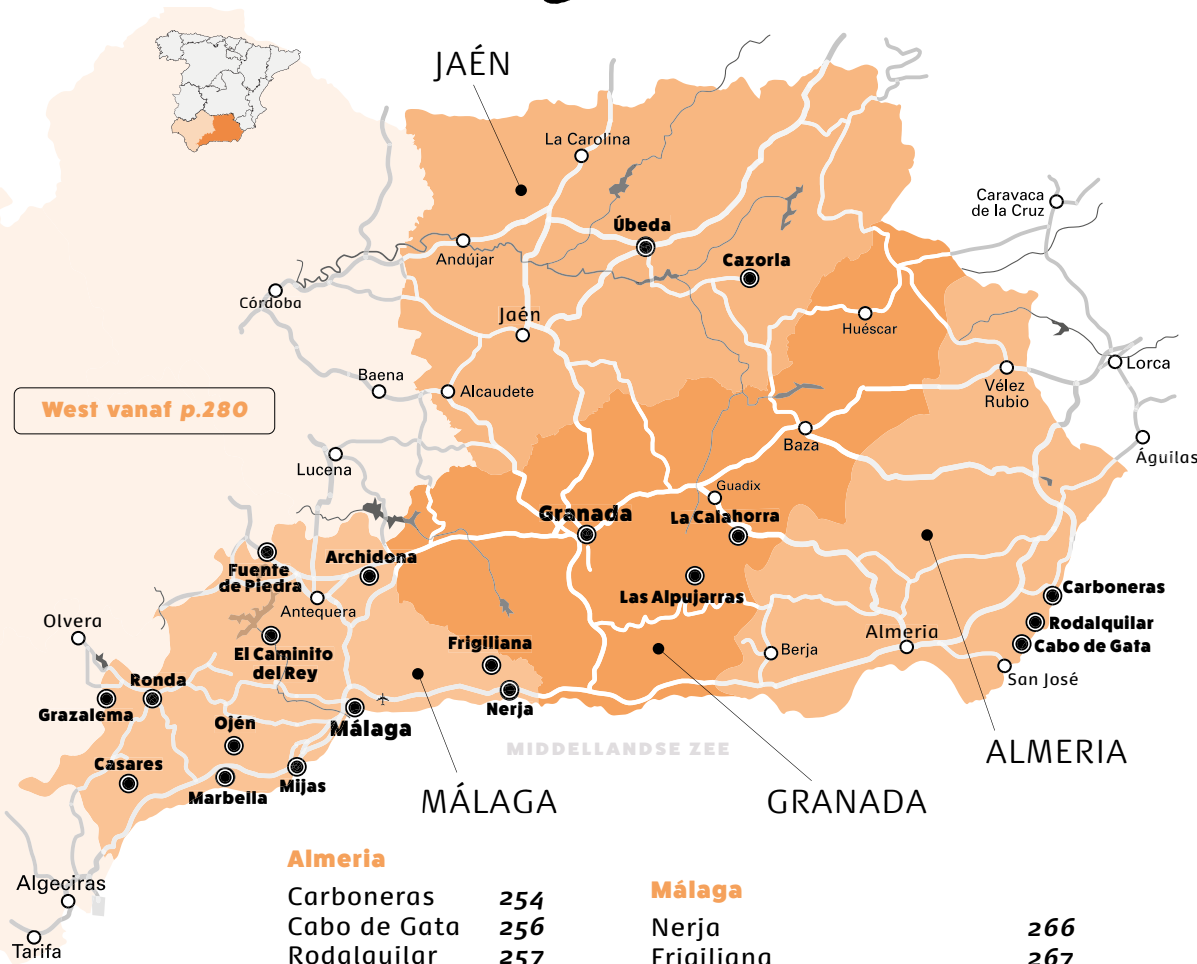
Om de huizen te kunnen bouwen moest de rotswand grotendeels uitgehakt worden. Daardoor lopen de woningen vaak vloeiend over in de enorme rotspartij. Sterker nog: sommige woningen lopen door in lange tunnels die aan de andere kant van de rotswand eindigen en daar een prachtig uitzicht geven. Een aantal is te bezoeken, er zijn er die eindigen in een bar of restaurant.

Zuid Spanje

Andalusië Oost

West vanaf p.280

Almería		Málaga	
Carboneras	254	Nerja	266
Cabo de Gata	256	Frigiliana	267
Rodalquilar	257	Laguna de Fuente de Piedra	268
Jaén		Archidona	269
Úbeda	258	El Caminito del Rey	270
Cazorla	259	Málaga	272
Granada		Mijas	273
La Calahorra	262	Ojén	274
Las Alpujarras	263	Marbella	275
Granada	264	Casares	276
		Ronda	277

Andalusië is anders...

Toen de rest van het land al lang in handen van de christenen was bleven de moren hier nog een paar honderd jaar de baas. Europa was al die tijd ver weg. En dus zijn de feesten uitbundiger, is de keuken kruidiger, de muziek anders, hier domineert de flamenco. De paarden zijn *arabieren*. De vele indrukwekkende monumenten zijn moors. En de zon schijnt vaker.

In Granada heb je het *Alhambra*, *El Generalife* en de *Albaicín*; in Córdoba het historische centrum met de *Mezquita*; in Sevilla het *Álcazar*. En wie wil er niet een feest meemaken, bijvoorbeeld in de Goede Week, of tijdens het carnaval van *Cádiz*, of de *Romeria* naar *El Rocío* in Huelva, of de *Feria de Abril* in Sevilla...

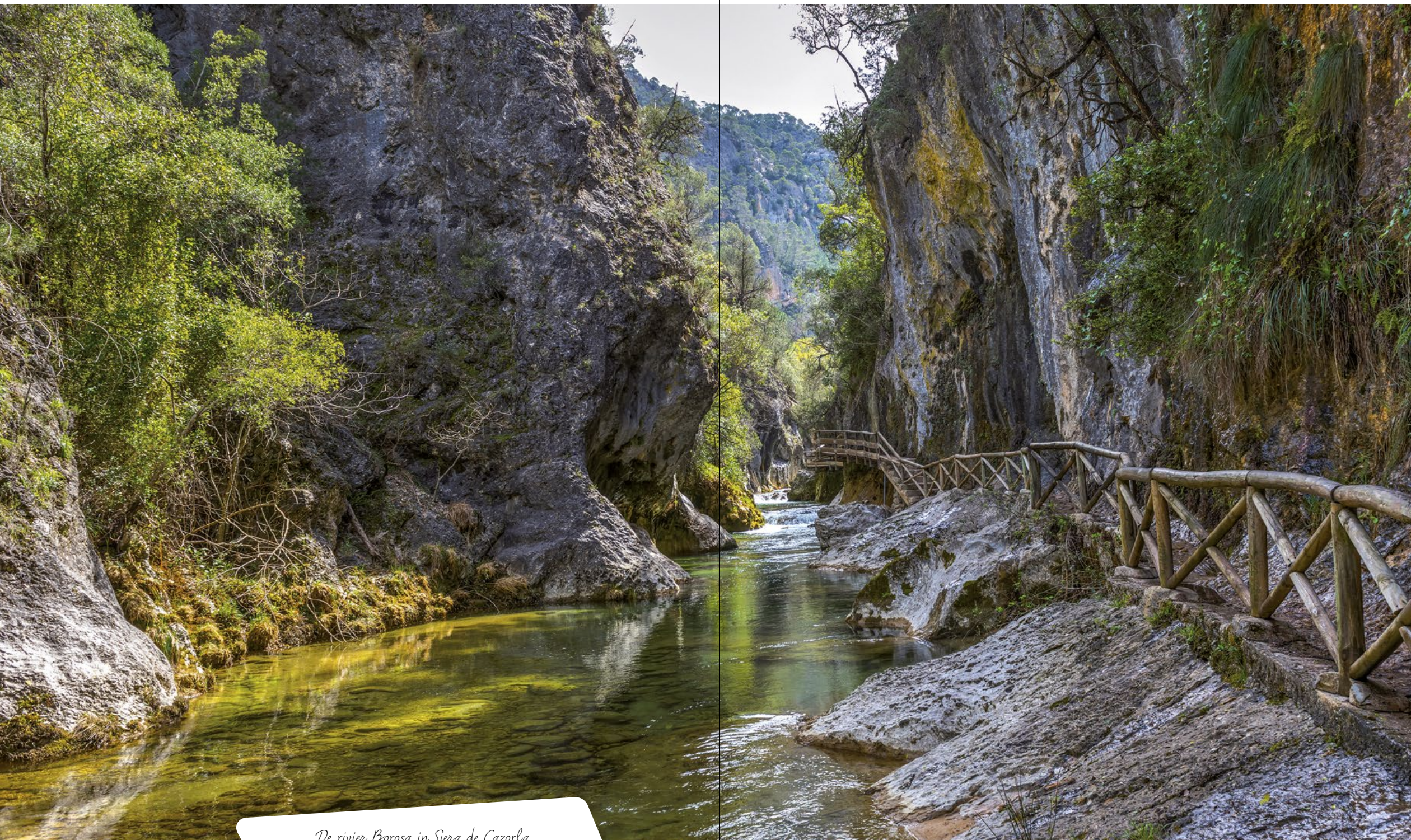
Je hebt hier prachtige grote en kleine stranden, je hebt de duizelingwekkende uitgestrekte olijfboomgaarden van *Jaén*. Je hebt het nationale park *Coto Doñana*, overwinteringsplek voor talloze vogels. Het land is extreem nat of extreem droog. In sommige jaargetijden kun je 's ochtends skiën en dezelfde dag 's middags aan het strand liggen.

Andalusië telt 7 provincies: **Almería, Cádiz, Córdoba, Granada, Huelva, Jaén, Málaga** en **Sevilla**.

Pestiños

De rivier Borosa in Sierra de Cazorla

Jerez de la Frontera

Jerez de la Frontera is een grote en gezellige stad met brede boulevards. Het is tevens de *sherryhoofdstad* van de wereld, niet zo moeilijk, want echte sherry mag alleen uit deze regio komen.

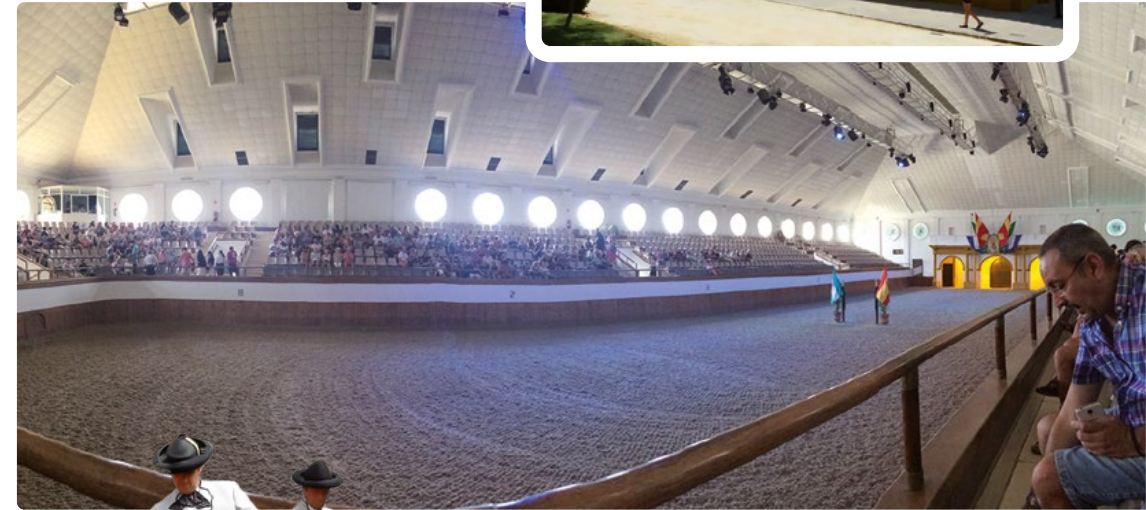
Je kunt een aantal bodega's bezoeken en dat is wel de moeite waard, want het proces van sherry maken wijkt behoorlijk af van dat van wijn.

In de bodegas van *González Byass* is nog een door *Eiffel* ontworpen opslagplaats te zien. En op grote vaten staan handtekeningen van tal van beroemdheden. Ooit greep een Nederlandse minister de gelegenheid aan om een vat helemaal voor zichzelf op te eisen door middel van een enorm grote goed leesbare krabbel. Inmiddels is die weer verwijderd. Zo ver-gankelijk is beroemdheid.

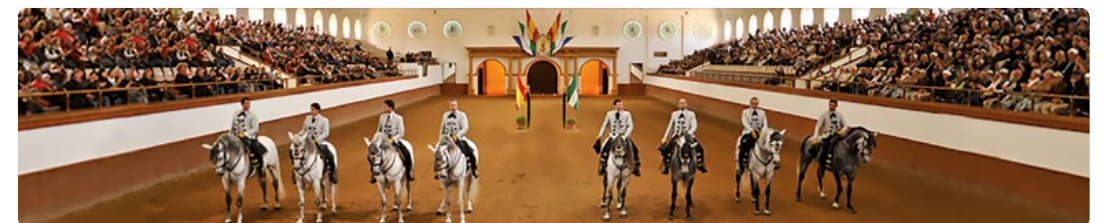
Bij andere bodega's hebben ze schitterende stallen voor bijzondere paarden. Want Jerez is behalve sherrystad ook een paardenstad.

Real Escuela Andaluza del Arte Ecuestre

In een buitenwijk van Jerez ligt de ruiterschool **Real Escuela Andaluza del Arte Ecuestre**.

Ze werd ooit opgericht door, jawel, een sherryproducent. Het terrein van de school heeft stijl, alles is wit en geel geschilderd. Als je de kans hebt moet je tickets zien te krijgen voor de show *Como Bailan los Caballos Andaluces*, een ballet, uitgevoerd op bekende Spaanse muziek door ruiters in 18e-eeuwse kostuums op Andalusische paarden.

Omwegen van Spanje is het verhaal van 50 jaar reizen door een fascinerend land. In een afwisseling van tekst en beeld worden kleine verhalen verteld die samen de grote geschiedenis van Spanje vormen. Vooral de overheersing van ruim 700 jaar door de moren leidde tot unieke steden, gebouwen, feesten, muziek en keuken. Samen met de lange kusten, de uitgebreide hoogvlakte, de bergen met schitterende vergezichten en het heerlijke klimaat is dat het Spanje dat je permanent doet verlangen naar 'het zuiden'. Spanje is een land waarin je mag verdwalen, een land dat je pas overkomt als je niet recht op je doel afgaat.

DE REIZIGER / AUTEUR

Gerard Hulshof (1938, Lichtenvoorde) studeerde in Wageningen.

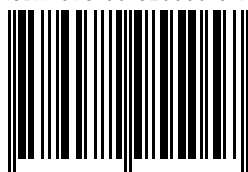
In 1963 trad hij in dienst bij de KRO, waar hij achtereenvolgens werkte als programmamaker, afdelingschef, hoofd radio en tv en netmanager.

Na zijn pensioen in 1998 was hij gedurende een aantal jaren adviseur van de Rijksuniversiteit Groningen, belast met de opzet, organisatie en begeleiding van de postdoctorale studie rtv-journalistiek.

Tot 2002 was hij voorzitter van de Stichting Grachtenfestival Amsterdam en secretaris van de Stichting Cinekid.

Van 2002 - 2008 was hij Kroonlid van de Raad voor Cultuur.

ISBN 978-90-829550-5-7

9 789082 955057 >

BLU